ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 26ης Οκτωβρίου 2016*

«Αίτηση αναιρέσεως — Κρατικές ενισχύσεις — Παραγωγή αλουμινίου — Προτιμησιακό τιμολόγιο βάσει συμβάσεως — Απόφαση κηρύσσουσα την ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά — Καταγγελία της συμβάσεως — Δικαστική αναστολή των συνεπειών της καταγγελίας — Απόφαση κηρύσσουσα την ενίσχυση παράνομη — Άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ — Έννοια των όρων "υφιστάμενη ενίσχυση" και "νέα ενίσχυση" — Διάκριση»

Στην υπόθεση C-590/14 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2014, από την

Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού ΑΕ (ΔΕΗ), με έδρα την Αθήνα (Ελλάδα), εκπροσωπούμενη από τον Ε. Μπουρτζάλα, avocat, καθώς και από τους Ε. Σαλακά, Χ. Συνοδινό, Χ. Ταγαρά και Α. Οικονόμου, δικηγόρους,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Αλουμίνιον της Ελλάδος ΒΕΑΕ, πρώην Αλουμίνιον ΑΕ, με έδρα το Μαρούσι (Ελλάδα), εκπροσωπούμενη από τους Γ. Δελλή, Ν. Κορογιαννάκη, Ε. Χρυσάφη, Δ. Διακόπουλο και Ν. Κεραμίδα, δικηγόρους,

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους É. Gippini Fournier και Α. Μπουχάγιαρ,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Borg Barthet, προεδρεύοντα του δέκατου τμήματος, E. Levits και F. Biltgen (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού ΑΕ (ΔΕΗ) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 8ης Οκτωβρίου 2014, Αλουμίνιον κατά Επιτροπής (T-542/11, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2014:859), με την οποία αυτό ακύρωσε την απόφαση 2012/339/ΕΕ της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2011, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.26117 – C 2/2010 (πρώην NN 62/2009) που εφάρμοσε η Ελλάδα υπέρ της Αλουμίνιον της Ελλάδος ΑΕ (ΕΕ 2012, L 166, σ. 83, στο εξής: επίδικη απόφαση).

Ιστορικό της διαφοράς

2 Η Αλουμίνιον της Ελλάδος ΑΕ (στο εξής: ΑτΕ), την οποία διαδέχθηκαν στην παραγωγή αλουμινίου στην Ελλάδα η Αλουμίνιον ΑΕ και η Αλουμίνιον της Ελλάδος ΒΕΑΕ (στο εξής: Αλουμίνιον) τον Ιούλιο του 2007 και τον Μάιο του 2015 αντιστοίχως, συνήψε κατά το έτος 1960 σύμβαση (στο εξής: σύμβαση του 1960) με τη δημόσια επιχείρηση ηλεκτρισμού ΔΕΗ, δυνάμει της οποίας ίσχυσε ως προς αυτήν προτιμησιακό τιμολόγιο για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας.

3 Το άρθρο 2, παράγραφος 3, της συμβάσεως του 1960 προέβλεπε την ανά πενταετία ανανέωση της ισχύος της συμβάσεως, με την επιφύλαξη της καταγγελίας από ένα εκ των συμβαλλομένων μερών δύο έτη προ της λήξεώς της με συστημένη, επ' αποδείξει παραλαβής, επιστολή προς τον αντισυμβαλλόμενο.

4 Δυνάμει συμφωνίας μεταξύ της ΑτΕ και του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία κυρώθηκε με νομοθετικό διάταγμα του 1969, η σύμβαση του 1960 επρόκειτο να λήξει στις 31 Μαρτίου 2006, εκτός αν παρατεινόταν σύμφωνα με τους όρους της.

5 Με απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 1992, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτίμησε ότι το προτιμησιακό τιμολόγιο της ΑτΕ συνιστούσε κρατική ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά.

6 Τον Φεβρουάριο του 2004, η ΔΕΗ γνωστοποίησε στην ΑτΕ την πρόθεσή της να καταγγείλει τη σύμβαση του 1960 και, κατά τις διατάξεις της συμβάσεως, έπαυσε να εφαρμόζει το προτιμησιακό τιμολόγιο από 1ης Απριλίου 2006.

7 Η ΑτΕ αμφισβήτησε την καταγγελία της συμβάσεως ενώπιον των αρμοδίων εθνικών δικαστηρίων.

8 Με απόφαση της 5ης Ιανουαρίου 2007 (στο εξής: πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων), το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών (Ελλάδα), αποφασίζοντας με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, ανέστειλε προσωρινώς και ex nunc τις συνέπειες της εν λόγω καταγγελίας. Το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι η καταγγελία ήταν αντίθετη στις διατάξεις της συμβάσεως του 1960 και στο εφαρμοστέο εθνικό νομικό πλαίσιο.

9 Η ΔΕΗ αμφισβήτησε την πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Ελλάδα), το οποίο, αποφασίζοντας επίσης με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αποφάνθηκε υπέρ του κύρους, ex nunc, της καταγγελίας της συμβάσεως του 1960 και την κατάργηση του προτιμησιακού τιμολογίου, με απόφαση της 6ης Μαρτίου 2008.

10 Συνεπώς, κατά το διάστημα από τις 5 Ιανουαρίου 2007 έως τις 6 Μαρτίου 2008 (στο εξής: επίμαχο χρονικό διάστημα), η ΑτΕ και, εν συνεχεία, η Αλουμίνιον συνέχισαν να επωφελούνται από το προτιμησιακό τιμολόγιο.

11 Τον Ιούλιο του 2008 υποβλήθηκαν στην Επιτροπή καταγγελίες. Με έγγραφο της 27ης Ιανουαρίου 2010 η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Ελληνική Δημοκρατία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός μηνός από την ημερομηνία δημοσιεύσεως της αποφάσεως αυτής.

12 Η εν λόγω απόφαση δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 16 Απριλίου 2010 (ΕΕ 2010, C 96, σ. 7).

13 Με την απόφαση περί κινήσεως της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το αν το προτιμησιακό τιμολόγιο που εφάρμοζε η ΔΕΗ έναντι της ΑτΕ και, στη συνέχεια, της Αλουμίνιον κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα ήταν του αυτού επιπέδου με το τιμολόγιο που ίσχυε για τους άλλους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενεργείας υψηλής τάσεως, δεδομένου ότι το προτιμησιακό τιμολόγιο έπρεπε να καταργηθεί στις 31 Μαρτίου 2006, πλην όμως διατηρήθηκε με την πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων.

14 Η Ελληνική Δημοκρατία, η Αλουμίνιον και η ΔΕΗ υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή.

15 Με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή εκτίμησε ότι η Ελληνική Δημοκρατία είχε παρανόμως χορηγήσει στην ΑτΕ και στην Αλουμίνιον κρατική ενίσχυση ύψους 17,4 εκατομμυρίων ευρώ, διά της εφαρμογής του προτιμησιακού τιμολογίου κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα. Δεδομένου ότι η εν λόγω ενίσχυση είχε χορηγηθεί κατά παράβαση του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και ήταν, ως εκ τούτου, μη συμβατή με την εσωτερική αγορά, η Επιτροπή υποχρέωσε την Ελληνική Δημοκρατία να την ανακτήσει από την Αλουμίνιον.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

16 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Οκτωβρίου 2011, η Αλουμίνιον άσκησε προσφυγή με την οποία ζήτησε την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως και την καταδίκη της Επιτροπής στα δικαστικά έξοδα.

17 Η Αλουμίνιον προέβαλε δέκα λόγους προς στήριξη της προσφυγής της, με τους οποίους αμφισβητούσε, κυρίως, τον χαρακτηρισμό του επίμαχου μέτρου ως νέας κρατικής ενισχύσεως, επικουρικώς, τον χαρακτηρισμό του προτιμησιακού τιμολογίου ως κρατικής ενισχύσεως και, όλως επικουρικώς, την υποχρέωση ανακτήσεως της νέας ενισχύσεως που απορρέει από το επίμαχο μέτρο.

18 Το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτό τον πρώτο λόγο ακυρώσεως και ακύρωσε την επίδικη απόφαση, χωρίς να αποφανθεί επί των υπολοίπων λόγων που προβλήθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω προσφυγής.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

19 Η Αλουμίνιον φρονεί ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη.

20 Η ΔΕΗ υπενθυμίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκανε πρωτοδίκως δεκτή την αίτησή της παρεμβάσεως υπέρ της Επιτροπής. Κατά το άρθρο 56, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως μπορούν να ασκήσουν αναίρεση, εφόσον η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου τους θίγει ευθέως.

21 Η ΔΕΗ προβάλλει ότι, για να συμμορφωθεί προς την επίδικη απόφαση, προέβη σε έντοκη ανάκτηση της επίμαχης κρατικής ενισχύσεως ύψους 21 276 766,43 ευρώ. Κατά το μέτρο που η επίδικη απόφαση ακυρώθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, η ανάκτηση αυτή στερείται πλέον νομικής βάσεως.

22 Η ΔΕΗ υποστηρίζει ότι ενδέχεται να υποχρεωθεί να επιστρέψει το ανακτηθέν ποσό και ότι, βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου, πρέπει συνεπώς να γίνει δεκτό ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση τη θίγει ευθέως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

23 Υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι παρεμβαίνοντες, εξαιρέσει των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, δεν μπορούν να ασκήσουν αναίρεση, εκτός εάν η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου τους θίγει ευθέως.

24 Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου συνάγεται ότι ο αναιρεσείων διάδικος που ενδέχεται να υποχρεωθεί στην επιστροφή χρηματικού ποσού σε εκτέλεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου θίγεται ευθέως από την απόφαση αυτή (βλ., συναφώς, μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, Falck και Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής, C-74/00 P και C-75/00 P, EU:C:2002:524, σκέψεις 46 έως 58, καθώς και της 2ας Οκτωβρίου 2003, International Power κ.λπ. κατά NALOO, C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P και C-180/01 P, EU:C:2003:534, σκέψεις 52 και 53).

25 Εν προκειμένω, η ΔΕΗ υποχρεούται, σε εκτέλεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, να επιστρέψει το ποσό που είχε ανακτήσει προκειμένου να συμμορφωθεί με την επίδικη απόφαση, ήτοι 21 276 766,43 ευρώ, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ του προτιμησιακού τιμολογίου παροχής ηλεκτρικής ενέργειας που ίσχυε για την Αλουμίνιον και του κανονικού τιμολογίου.

26 Επομένως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δύναται να επηρεάσει ευθέως την οικονομική κατάσταση της ΔΕΗ, κατά την έννοια του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, η αίτηση αναιρέσεως είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

27 Η ΔΕΗ προβάλλει πέντε λόγους αναιρέσεως προς στήριξη της αιτήσεώς της.

28 Με τον πρώτο λόγο, ο οποίος υποδιαιρείται σε τρία σκέλη, η ΔΕΗ, υποστηριζόμενη από την Επιτροπή, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέβη το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, καθώς και το άρθρο 1, στοιχεία β′ και γ′, του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [108 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 1999, L 83, σ. 1).

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

29 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η ΔΕΗ, υποστηριζόμενη από την Επιτροπή, αμφισβητεί την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου ότι η παράταση υφιστάμενης ενισχύσεως δεν συνιστά, ipso facto, νέα ενίσχυση.

30 Η ΔΕΗ και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο, αφού υπενθύμισε, με τη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία η παράταση υφιστάμενης ενισχύσεως συνιστά θέσπιση νέας ενισχύσεως, διακρινόμενης από αυτήν που παρατάθηκε, η δε τροποποίηση της διάρκειας υφιστάμενης ενισχύσεως θεωρείται νέα ενίσχυση (αποφάσεις της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-121/10, EU:C:2013:784, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-111/10, EU:C:2013:785, σκέψη 58), επιχείρησε, με τη σκέψη 54 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, να σχετικοποιήσει τη νομολογία αυτή, ερμηνεύοντας τις αποφάσεις της 9ης Αυγούστου 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), και της 20ής Μαΐου 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), υπό την έννοια ότι νέα ενίσχυση υφίσταται μόνον εάν επέλθει ουσιώδης τροποποίηση του καθεστώτος ενισχύσεων.

31 Ωστόσο, από τις αποφάσεις της 9ης Αυγούστου 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), και της 20ής Μαΐου 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), δεν συνάγεται ότι η παράταση της διάρκειας ισχύος μιας υφιστάμενης ενισχύσεως θεωρείται αφεαυτής νέα ενίσχυση, σε κάθε δε περίπτωση η απόφαση της 9ης Αυγούστου 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), δεν μπορεί να εφαρμοστεί εν προκειμένω.

32 Η ΔΕΗ και η Επιτροπή προβάλλουν ότι η ερμηνεία κατά την οποία η παράταση της διάρκειας ισχύος υφιστάμενης ενισχύσεως συνιστά θέσπιση νέας ενισχύσεως απορρέει προδήλως από τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ.

33 Κατά τη ΔΕΗ και την Επιτροπή, το θεσπιζόμενο με τις διατάξεις αυτές σύστημα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων προβλέπει διαφορετική διαδικασία ανάλογα με το αν η επίμαχη ενίσχυση είναι υφιστάμενη ή νέα. Εάν, όμως, γινόταν δεκτό ότι η παράταση υφιστάμενης ενισχύσεως δεν συνιστά ipso facto νέα ενίσχυση, το κράτος μέλος θα μπορούσε να παρακάμψει τη διαφοροποίηση αυτή, παρατείνοντας την εν λόγω ενίσχυση είτε επ' αόριστον είτε επί μικρό χρονικό διάστημα.

34 Η ΔΕΗ και η Επιτροπή φρονούν ότι η έννοια της «υφιστάμενης ενισχύσεως» πρέπει, συνεπώς, να ερμηνεύεται περιοριστικά, προκειμένου να μην αποδυναμώνεται η επιβαλλόμενη από το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ υποχρέωση κοινοποιήσεως και αναστολής, όπως άλλωστε έχει κρίνει το Δικαστήριο με τις αποφάσεις της 5ης Οκτωβρίου 1994, Ιταλία κατά Επιτροπής (C-47/91, EU:C:1994:358, σκέψεις 24 έως 26), και της 21ης Μαρτίου 2002, Ισπανία κατά Επιτροπής (C-36/00, EU:C:2002:196, σκέψη 24).

35 Αντιθέτως, η έννοια της «νέας ενισχύσεως» πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά, διότι, κατά το άρθρο 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 659/1999, στην έννοια αυτή υπάγεται «κάθε ενίσχυση, δηλαδή τα καθεστώτα ενισχύσεων και οι ατομικές ενισχύσεις οι οποίες δεν αποτελούν υφιστάμενη ενίσχυση, καθώς και οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων».

36 Η ΔΕΗ και η Επιτροπή τονίζουν επίσης ότι, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 (ΕΕ 2004, L 140, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2005, L 25, σ. 74), «[για] τους σκοπούς του άρθρου 1, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999, νοείται ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης κάθε αλλαγή, πλην των τροποποιήσεων καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα, οι οποίες δεν είναι ικανές να επηρεάσουν την εκτίμηση του συμβιβάσιμου του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά».

37 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών και του ότι η εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση της συμβατότητας της ενισχύσεως με την εσωτερική αγορά στηρίζεται στην εξέταση των οικονομικών δεδομένων και των συνθηκών της οικείας αγοράς κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής και κατά το προβλεπόμενο διάστημα χορηγήσεως της ενισχύσεως, η ΔΕΗ και η Επιτροπή

υποστηρίζουν ότι η παράταση της διάρκειας ισχύος της ενισχύσεως δεν μπορεί να θεωρηθεί τροποποίηση «καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 794/2004, αλλά τροποποίηση υφιστάμενης ενισχύσεως.

38 Κατά τη ΔΕΗ, η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου που παρατίθεται στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εντάσσεται στην ίδια λογική.

39 Η Αλουμίνιον φρονεί ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

40 Κατ' αυτήν, με τη σκέψη 54 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ποια είναι η ενδεδειγμένη ερμηνευτική μέθοδος προκειμένου να διαπιστωθεί εάν πράγματι υπάρχει τροποποίηση υφιστάμενου καθεστώτος ενισχύσεων, και, συνεπώς, δεν επιχείρησε να σχετικοποιήσει την πάγια νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 53 της ίδιας αποφάσεως.

41 Η Αλουμίνιον υποστηρίζει ότι η απόφαση της 9ης Αυγούστου 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), είναι κρίσιμη εν προκειμένω, διότι, με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το επίμαχο μέτρο δεν είχε τροποποιήσει τη νομοθεσία με την οποία θεσπίστηκαν τα επίδικα στην υπόθεση εκείνη πλεονεκτήματα, είτε ως προς τη φύση τους είτε ως προς τις δραστηριότητες του δημοσίου φορέα στις οποίες εφαρμόζονταν, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω μέτρο δεν μπορούσε να θεωρηθεί νέα ενίσχυση ή τροποποίηση υφιστάμενης ενισχύσεως. Αυτό είναι το συμπέρασμα που αρμόζει και στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι, κατά την Αλουμίνιον, η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων δεν τροποποίησε ούτε αντικατέστησε τη νομική και συμβατική βάση της υφιστάμενης ενισχύσεως.

42 Η Αλουμίνιον προβάλλει ότι ορθώς παραθέτει το Γενικό Δικαστήριο την απόφαση της 20ής Μαΐου 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), καθώς το Δικαστήριο, μολονότι, με τις σκέψεις 46 και 47 της εν λόγω αποφάσεως, έκρινε ότι συνιστούν παράνομες ενισχύσεις οι περιπτώσεις στις οποίες η τροποποίηση του θεσπισθέντος από τον νομοθέτη νομικού πλαισίου συνεπάγεται αύξηση του προϋπολογισμού του καθεστώτος ενισχύσεων και παράταση της διάρκειας ισχύος του, εντούτοις αποφάνθηκε ότι τούτο δεν ισχύει σε περίπτωση τροποποιήσεων του νομοθετικού πλαισίου οι οποίες δεν επηρεάζουν το ύψος της ενισχύσεως.

43 Εξ αυτού, η Αλουμίνιον συνάγει ότι, βάσει των ως άνω αποφάσεων, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τη σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων δεν συνιστά θέσπιση νέας ενισχύσεως ή τροποποίηση υφιστάμενης ενισχύσεως.

44 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι η παράταση υφιστάμενης ενισχύσεως συνιστά ipso facto νέα ενίσχυση, η Αλουμίνιον προβάλλει ότι η νομολογία την οποία επικαλούνται συναφώς η ΔΕΗ και η Επιτροπή δεν ασκεί εν προκειμένω επιρροή, διότι αφορά την αυστηρή ερμηνεία της έννοιας της «υφιστάμενης ενισχύσεως», και όχι την ερμηνεία της έννοιας της «παρατάσεως».

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

45 Τονίζεται, καταρχάς, ότι, στο πλαίσιο του θεσπιζόμενου από τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ συστήματος ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, η διαδικασία διαφοροποιείται ανάλογα με το αν πρόκειται για υφιστάμενες ή νέες ενισχύσεις. Ενώ οι υφιστάμενες ενισχύσεις μπορούν, κατά το άρθρο 108, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, να εφαρμόζονται κανονικά, εφόσον η Επιτροπή δεν έχει διαπιστώσει ότι δεν συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά, το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ ορίζει ότι τα σχέδια που αποβλέπουν στη θέσπιση νέας ενισχύσεως ή στην τροποποίηση υφισταμένης ενισχύσεως πρέπει να κοινοποιούνται εγκαίρως στην Επιτροπή και δεν μπορούν να τίθενται σε εφαρμογή πριν την

περάτωση της διαδικασίας με την έκδοση τελικής αποφάσεως (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 19ης Μαρτίου 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, σκέψη 35).

46 Υπενθυμίζεται επίσης, αφενός, ότι, κατά το άρθρο 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 659/1999, ως νέα ενίσχυση νοείται «κάθε ενίσχυση, δηλαδή τα καθεστώτα ενισχύσεων και οι ατομικές ενισχύσεις, οι οποίες δεν αποτελούν υφιστάμενη ενίσχυση, καθώς και οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων».

47 Αφετέρου, το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 794/2004 προβλέπει ότι, «[για] τους σκοπούς του άρθρου 1, στοιχείο γ', του κανονισμού [659/1999], νοείται ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης κάθε αλλαγή, πλην των τροποποιήσεων καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα, οι οποίες δεν είναι ικανές να επηρεάσουν την εκτίμηση του συμβιβάσιμου του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά».

48 Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, η έννοια της «κρατικής ενισχύσεως» αφορά αντικειμενική κατάσταση η οποία εκτιμάται κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 1986, Βέλγιο κατά Επιτροπής, 234/84, EU:C:1986:302, σκέψη 16, της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, Βέλγιο κατά Επιτροπής, C-197/99 P, EU:C:2003:444, σκέψη 86, καθώς και της 1ης Ιουλίου 2008, Chronopost και La Poste κατά UFEX κ.λπ., C-341/06 P και C-342/06 P, EU:C:2008:375, σκέψη 144).

49 Επομένως, η εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση της συμβατότητας μιας ενισχύσεως με την εσωτερική αγορά στηρίζεται στην εκτίμηση οικονομικών δεδομένων και περιστάσεων της οικείας αγοράς κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, λαμβανομένης υπόψη, μεταξύ άλλων, της προβλεπόμενης διάρκειας χορηγήσεως της ενισχύσεως αυτής. Κατά συνέπεια, η διάρκεια ισχύος της υφιστάμενης ενισχύσεως αποτελεί στοιχείο ικανό να επηρεάσει την εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση της συμβατότητας της ενισχύσεως με την εσωτερική αγορά.

50 Υπό τις συνθήκες αυτές, και όπως έχει αποφανθεί το Δικαστήριο με τις αποφάσεις της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-121/10, EU:C:2013:784, σκέψη 59), και της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-111/10, EU:C:2013:785, σκέψη 58), η παράταση της διάρκειας ισχύος υφιστάμενης ενισχύσεως αποτελεί τροποποίηση υφιστάμενης ενισχύσεως και, ως εκ τούτου, συνιστά νέα ενίσχυση, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 659/1999.

51 Το βάσιμο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα των εκτιμήσεων αυτών.

52 Στο πλαίσιο του πρώτου αυτού σκέλους, η ΔΕΗ, υποστηριζόμενη από την Επιτροπή, βάλλει κατ' ουσίαν κατά της κρίσεως του Γενικού Δικαστηρίου ότι η παράταση υφιστάμενης ενισχύσεως δεν συνιστά, ipso facto, νέα ενίσχυση.

53 Η ΔΕΗ και η Επιτροπή προβάλλουν ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα, με τη σκέψη 54 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις αποφάσεις της 9ης Αυγούστου 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), και της 20ής Μαΐου 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), σχετικοποιώντας τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 53 της ίδιας αποφάσεως, ήτοι τις αποφάσεις της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-121/10, EU:C:2013:784, σκέψη 59), και της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-111/10, EU:C:2013:785, σκέψη 58).

54 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 54 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο, στηριζόμενο στην απόφαση της 9ης Αυγούστου 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), αποφάνθηκε, αφενός, ότι, «για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 3 του

άρθρου 108 ΣΛΕΕ, η εμφάνιση νέας ενισχύσεως ή η τροποποίηση υφισταμένης ενισχύσεως εκτιμάται σε συνάρτηση με τις διατάξεις που προβλέπουν τη θέσπισή της, τον τρόπο χορηγήσεώς της και τα όριά της».

55 Αφετέρου, με την προαναφερθείσα σκέψη, το Γενικό Δικαστήριο, παραπέμποντας στις σκέψεις 46 και 47 της αποφάσεως της 20ής Μαΐου 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), αποφάνθηκε περαιτέρω ότι, «μόνον όταν η μεταβολή επηρεάζει την ίδια την ουσία του αρχικού καθεστώτος, μετατρέπεται το καθεστώς αυτό σε νέο καθεστώς ενισχύσεων».

56 Ωστόσο, η ως άνω ερμηνεία στηρίζεται σε παρανόηση της τελευταίας αυτής αποφάσεως. Συγκεκριμένα, από τις εν λόγω σκέψεις 46 και 47 προκύπτει μόνον ότι το Δικαστήριο έκρινε ότι το οικείο κράτος μέλος, προβλέποντας αύξηση του προϋπολογισμού του επίμαχου καθεστώτος ενισχύσεων και διετή παράταση της διάρκειας ισχύος του καθεστώτος αυτού, χορήγησε νέα ενίσχυση, διακρινόμενη από εκείνη που είχε επιτρέψει η Επιτροπή.

57 Επομένως, όπως υποστηρίζει η ΔΕΗ, οι αποφάσεις της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-121/10, EU:C:2013:784, σκέψη 59), και της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-111/10, EU:C:2013:785, σκέψη 58), κατά τις οποίες η παράταση υφιστάμενου καθεστώτος ενισχύσεων συνιστά θέσπιση νέας ενισχύσεως, εντάσσονται στην ίδια λογική με τις αποφάσεις της 9ης Αυγούστου 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), και της 20ής Μαΐου 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291). Επισημαίνεται, εξάλλου, ότι, με τις αποφάσεις αυτές της 4ης Δεκεμβρίου 2013, το Δικαστήριο παρέπεμψε ρητώς στις σκέψεις 46 και 47 της τελευταίας αυτής αποφάσεως.

58 Σημειωτέον επίσης ότι, εν προκειμένω, από τα πραγματικά περιστατικά που διαπιστώθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο και παρατίθενται στις σκέψεις 2 έως 10 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η σύμβαση του 1960 επρόκειτο να λήξει στις 31 Μαρτίου 2006, εκτός εάν παρατεινόταν σύμφωνα με τις διατάξεις της. Τον Φεβρουάριο του 2004 η ΔΕΗ γνωστοποίησε στην ΑτΕ ότι είχε την πρόθεση να καταγγείλει τη σύμβαση αυτή και από 1ης Απριλίου 2006 έπαυσε να εφαρμόζει ως προς αυτή το προτιμησιακό τιμολόγιο. Ωστόσο, με την πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ανεστάλησαν προσωρινά τα αποτελέσματα της καταγγελίας αυτής, οπότε, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, η ΑτΕ και, εν συνεχεία, η Αλουμίνιον συνέχισαν να επωφελούνται από το προτιμησιακό τιμολόγιο.

59 Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 55 έως 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων είχε ως αποτέλεσμα την επαναφορά σε ισχύ του προτιμησιακού τιμολογίου κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, με συνέπεια την τροποποίηση των συμφωνηθέντων με τη σύμβαση του 1960 χρονικών ορίων εφαρμογής του εν λόγω τιμολογίου και, συνακόλουθα, των χρονικών ορίων ισχύος του καθεστώτος ενισχύσεων που είχε εγκρίνει η Επιτροπή με την απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 1992. Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων συνιστά τροποποίηση υφιστάμενης ενισχύσεως.

60 Βάσει των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε και εφάρμοσε κατά τρόπο εσφαλμένο, με τις σκέψεις 54 έως 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 9ης Αυγούστου 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), καθώς και της 20ής Μαΐου 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), οι οποίες επιβεβαιώθηκαν με τις αποφάσεις της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-121/10, EU:C:2013:784, σκέψη 59), καθώς και της 4ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-111/10, EU:C:2013:785, σκέψη 58), και ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθώς έκρινε, με τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων δεν συνιστά θέσπιση ή τροποποίηση ενισχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

61 Ως εκ τούτου, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να γίνει δεκτό.

Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

62 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η ΔΕΗ, υποστηριζόμενη από την Επιτροπή, προβάλλει ότι είναι εσφαλμένο το σκεπτικό που αναπτύσσει το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 61 έως 68 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

63 Πρώτον, η ΔΕΗ και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα τις αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2002, Diputación Foral de Álava κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/99, T-129/99 και T-148/99, EU:T:2002:59), και της 1ης Ιουλίου 2010, Ιταλία κατά Επιτροπής (T-53/08, EU:T:2010:267), καθώς, με τις σκέψεις 53 και 61 έως 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αποφάνθηκε, βάσει των αποφάσεων αυτών, ότι θέσπιση νέας ενισχύσεως μπορεί να συνιστά μόνον η παράταση της διάρκειας ισχύος υφιστάμενης ενισχύσεως διά νομοθετικής παρεμβάσεως.

64 Συναφώς, η ΔΕΗ και η Επιτροπή υπενθυμίζουν ότι, εφόσον, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, μια καταλογιστέα σε κράτος μέλος παράλειψη ενδέχεται να έχει ως συνέπεια την εμφάνιση κρατικής ενισχύσεως (απόφαση της 19ης Μαρτίου 2013, Bouygues και Bouygues Télécom κατά Επιτροπής κ.λπ. και Επιτροπή κατά Γαλλίας κ.λπ., C-399/10 P και C-401/10 P, EU:C:2013:175, σκέψεις 100 έως 103), τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση πράξεως κρατικού οργάνου, ακόμη και όταν δεν πρόκειται για νομοθετική παρέμβαση.

65 Δεύτερον, η ΔΕΗ και η Επιτροπή προβάλλουν ότι, με τη σκέψη 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένως ότι οι υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2002, Diputación Foral de Álava κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/99, T-129/99 και T-148/99, EU:T:2002:59), και της 1ης Ιουλίου 2010, Ιταλία κατά Επιτροπής (T-53/08, EU:T:2010:267), διαφοροποιούνται από την υπό κρίση υπόθεση, με το σκεπτικό ότι στις υποθέσεις εκείνες η παράταση της διάρκειας ισχύος της ενισχύσεως δεν γινόταν αυτοδικαίως. Συγκεκριμένα, δεν αμφισβητείται ότι, εν προκειμένω, η παράταση της ισχύος του προτιμησιακού τιμολογίου δεν απορρέει αυτοδικαίως από τη σύμβαση του 1960, αλλά ήταν το αποτέλεσμα της πρώτης αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων.

66 Τρίτον, η ΔΕΗ και η Επιτροπή επισημαίνουν ότι, σε αντίθεση με ό,τι δέχθηκε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 65 έως 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από την απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, Regione autonoma della Sardegna κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-394/08, T-408/08, T-453/08 και T-454/08, EU:T:2011:493), δεν προκύπτει ότι ένα μέτρο όπως η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει, προκειμένου να συνιστά νέα κρατική ενίσχυση, να τροποποιεί το νομικό πλαίσιο της υφιστάμενης ενισχύσεως και, συνεπώς, να τροποποιεί ουσιωδώς την ενίσχυση αυτή. Στην πραγματικότητα, από την ως άνω απόφαση προκύπτει ότι ακόμη και μια μη ουσιώδης τροποποίηση υφιστάμενης ενισχύσεως μπορεί να έχει ως συνέπεια τη θέσπιση νέας ενισχύσεως.

67 Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι νομική βάση της ενισχύσεως κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα ήταν η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων και ότι, ως εκ τούτου, είναι εσφαλμένη η κρίση που διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 64, 67 και 68 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων δεν αποσκοπούσε στην τροποποίηση του νομικού πλαισίου της συμβάσεως του 1960, αλλά μόνο στην προσωρινή ερμηνεία του περιεχομένου της.

68 Το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε, συνεπώς, ότι μόνον η σύμβαση αυτή παράγει έννομα αποτελέσματα. Αντιθέτως, κατά την Επιτροπή, οι αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων δεν ερμηνεύουν ούτε επιλύουν προσωρινά τη διαφορά, αλλά παράγουν αυτοτελή έννομα αποτελέσματα, αναγνωρίζοντας υφιστάμενα δικαιώματα και υποχρεώσεις και συνιστώντας νέα δικαιώματα καθώς και νέες υποχρεώσεις. Ο εθνικός δικαστής δύναται, μεταξύ άλλων, να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα, αφενός, για την προστασία δικαιώματος ή τη ρύθμιση καταστάσεως και, αφετέρου, για την επείγουσα

ή αναγκαία αντιμετώπιση επικείμενου κινδύνου. Επομένως, τα μέτρα αυτά ενδέχεται να αποσκοπούν στην προστασία δικαιώματος το οποίο συνδέεται με το κύριο ένδικο βοήθημα, αλλά δεν ταυτίζεται οπωσδήποτε με το δικαίωμα για το οποίο ζητείται μόνιμη ένδικη προστασία με το κύριο ένδικο βοήθημα.

69 Η Αλουμίνιον φρονεί ότι η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων δεν μετέβαλε ούτε το αρχικό εθνικό νομικό πλαίσιο ούτε το νομοθετικό πλαίσιο του προτιμησιακού τιμολογίου και ότι, ως εκ τούτου, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

70 Καταρχάς, η Αλουμίνιον προβάλλει ότι κακώς επικαλείται η ΔΕΗ την απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, Regione autonoma della Sardegna κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-394/08, T-408/08, T-453/08 και T-454/08, EU:T:2011:493), προς στήριξη της θέσεως ότι ακόμη και μια μη ουσιώδης τροποποίηση υφιστάμενης ενισχύσεως συνεπάγεται τη θέσπιση νέας ενισχύσεως. Συγκεκριμένα, από το ιταλικό κείμενο της αποφάσεως αυτής προκύπτει ότι μια τέτοια τροποποίηση απλώς «ενδέχεται» να έχει ως αποτέλεσμα τη θέσπιση νέας ενισχύσεως.

71 Περαιτέρω, η Αλουμίνιον υποστηρίζει ότι από τις αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2002, Diputación Foral de Álava κατά Επιτροπής (T-127/99, T-129/99 και T-148/99, EU:T:2002:59), και της 1ης Ιουλίου 2010, Ιταλία κατά Επιτροπής (T-53/08, EU:T:2010:267), προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι επίμαχες στις εν λόγω υποθέσεις ενισχύσεις αποτελούσαν νέες ενισχύσεις λόγω της υπάρξεως νομοθετικής παρεμβάσεως.

72 Τέλος, η Αλουμίνιον φρονεί ότι δεν ασκεί εν προκειμένω επιρροή η παρατιθέμενη από τη ΔΕΗ νομολογία κατά την οποία ακόμη και μια καταλογιζόμενη σε κράτος μέλος παράλειψη μπορεί να έχει ως συνέπεια την εμφάνιση ενισχύσεως.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

73 Όσον αφορά, πρώτον, τις σκέψεις 61 έως 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 63 της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, με τις αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2002, Diputación Foral de Álava κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/99, T-129/99 και T-148/99, EU:T:2002:59), και της 1ης Ιουλίου 2010, Ιταλία κατά Επιτροπής (T-53/08, EU:T:2010:267), έγινε δεκτό ότι οι επίμαχες στις υποθέσεις αυτές παρατάσεις δεν συνιστούν νέες ενισχύσεις αποκλειστικώς «διότι οι προαναφερθείσες παρατάσεις όχι μόνο δεν επέρχονταν αυτοδικαίως, αλλά απαιτούσαν νομοθετικές παρεμβάσεις προκειμένου να τροποποιηθεί το αρχικώς καθορισθέν πλεονέκτημα».

74 Μολονότι από τα πραγματικά περιστατικά που παρατίθενται στις σκέψεις 1 έως 9 της αποφάσεως της 6ης Μαρτίου 2002, Diputación Foral de Álava κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/99, T-129/99 και T-148/99, EU:T:2002:59), και στις σκέψεις 1 έως 11 της αποφάσεως της 1ης Ιουλίου 2010, Ιταλία κατά Επιτροπής (T-53/08, EU:T:2010:267), προκύπτει ότι οι επίμαχες παρατάσεις ήταν απόρροια νομοθετικής παρεμβάσεως, διαπιστώνεται εντούτοις ότι δεν υφίσταται κανένα στοιχείο που να συνηγορεί υπέρ της απόψεως ότι λόγω της περιστάσεως αυτής το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τις εν λόγω αποφάσεις, ότι οι επίμαχες παρατάσεις συνιστούσαν νέες ενισχύσεις.

75 Πράγματι, από τις σκέψεις 174 και 175 της αποφάσεως της 6ης Μαρτίου 2002, Diputación Foral de Álava κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/99, T-129/99 και T-148/99, EU:T:2002:59), προκύπτει ότι η επίμαχη ενίσχυση είχε χορηγηθεί βάσει νομικής πράξεως, συγκεκριμένα νομοθετικής ρυθμίσεως, θεσπισθείσας σε χρόνο κατά τον οποίο η Ισπανία ήταν ήδη κράτος μέλος, και ότι, ακόμη και αν το προβλεπόμενο από την πράξη αυτή πλεονέκτημα αποτελούσε απλώς «παράταση» προγενέστερου μέτρου, το πλεονέκτημα αυτό έπρεπε να χαρακτηριστεί ως νέα ενίσχυση, λόγω της τροποποιήσεως

της διάρκειας ισχύος της επίμαχης ενισχύσεως. Επομένως, οι επίμαχες παρατάσεις χαρακτηρίστηκαν ως νέες ενισχύσεις, όχι επειδή ήταν απόρροια νομοθετικής παρεμβάσεως, αλλά λόγω των αποτελεσμάτων τους.

76 Δεύτερον, με τις σκέψεις 63 και 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2002, Diputación Foral de Álava κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/99, T-129/99 και T-148/99, EU:T:2002:59), και της 1ης Ιουλίου 2010, Ιταλία κατά Επιτροπής (T-53/08, EU:T:2010:267), διαφοροποιούνται από την υπό κρίση υπόθεση, με το σκεπτικό ότι στις υποθέσεις εκείνες η παράταση της διάρκειας ισχύος της ενισχύσεως δεν γινόταν αυτοδικαίως.

77 Επισημαίνεται όμως ότι από τα πραγματικά περιστατικά που διαπιστώθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο και παρατίθενται στις σκέψεις 8 έως 10 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι, εν προκειμένω, η παράταση της ισχύος του προτιμησιακού τιμολογίου δεν απορρέει αυτοδικαίως από τη σύμβαση του 1960, αλλά ήταν το αποτέλεσμα της πρώτης αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων.

78 Κατά συνέπεια, το σκεπτικό που αναπτύσσεται στις σκέψεις 61 έως 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των αποφάσεων της 6ης Μαρτίου 2002, Diputación Foral de Álava κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/99, T-129/99 και T-148/99, EU:T:2002:59), και της 1ης Ιουλίου 2010, Ιταλία κατά κατά Επιτροπής (T-53/08, EU:T:2010:267).

79 Όσον αφορά, δεύτερον, τις σκέψεις 65 έως 68 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, επισημαίνεται ότι, με τις σκέψεις 65 και 66 αυτής, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, με την απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, Regione autonoma della Sardegna κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-394/08, T-408/08, T-453/08 και T-454/08, EU:T:2011:493), κρίθηκε μεν ότι οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν επί ουσιωδώς διαφορετικής νομικής βάσεως σε σχέση με το καθεστώς που εγκρίθηκε με τις σχετικές εγκριτικές αποφάσεις έπρεπε να θεωρηθούν νέες ενισχύσεις, πλην όμως η αρχική ενίσχυση, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η ως άνω δικαστική απόφαση, είχε εγκριθεί από την Επιτροπή και η νέα ενίσχυση είχε χορηγηθεί με νέα κανονιστική πράξη αντίθετη στην εγκριτική απόφαση της Επιτροπής.

80 Περαιτέρω, το Γενικό Δικαστήριο, αφού τόνισε, με τη σκέψη 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι στην υπό κρίση υπόθεση η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων δεν είχε ως αντικείμενο την τροποποίηση του νομικού πλαισίου του προτιμησιακού τιμολογίου σε σχέση με το νομικό πλαίσιο που είχε εγκριθεί από την Επιτροπή, κατέληξε, με τη σκέψη 68 της εν λόγω αποφάσεως, στο συμπέρασμα ότι νομική βάση της επίμαχης ενισχύσεως δεν είναι η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, αλλά η σύμβαση του 1960 και οι διατάξεις της σχετικής εθνικής νομοθεσίας, όπως αυτή ερμηνεύθηκε προσωρινά με την πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων.

81 Διαπιστώνεται, συναφώς, ότι, κατά το μέτρο που, από τη σκέψη 59 της παρούσας αποφάσεως, προκύπτει ότι με την πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων παρατάθηκε η εφαρμογή του προτιμησιακού τιμολογίου κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, με συνέπεια την τροποποίηση των χρονικών ορίων ισχύος της συμβάσεως του 1960 και, συνεπώς, των χρονικών ορίων ισχύος του προτιμησιακού τιμολογίου, κατά τα περιγραφόμενα στη σκέψη 4 της παρούσας αποφάσεως, νομική βάση της ενισχύσεως κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα ήταν η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων.

82 Κατά συνέπεια, οι σκέψεις 67 και 68 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πάσχουν πλάνη περί το δίκαιο.

83 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει επίσης να γίνει δεκτό.

Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

84 Με το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η ΔΕΗ υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθώς έκρινε, με τη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι μια απόφαση ασφαλιστικών μέτρων εθνικού δικαστηρίου δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη χορήγηση κρατικής ενισχύσεως.

85 Η ΔΕΗ υπενθυμίζει, συναφώς, ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα εθνικά δικαστήρια είναι αρμόδια να διατάσσουν ασφαλιστικά μέτρα, προς αποφυγή νοθεύσεως του ανταγωνισμού εξαιτίας της χορηγήσεως ενισχύσεως κατά παράβαση της υποχρεώσεως αναστολής του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, και ότι, ως εκ τούτου, οι αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων με τις οποίες διατάσσονται τα μέτρα αυτά εντάσσονται στον προληπτικό μηχανισμό ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων.

86 Επομένως, κατά τη ΔΕΗ, κάθε εθνικό δικαστήριο, περιλαμβανομένων εκείνων που δικάζουν με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, υποχρεούται να εξετάζει εάν ένα επιβληθέν από το εν λόγω δικαστήριο μέτρο μπορεί να παράγει αποτελέσματα που το καθιστούν ενδεχομένως μη συμβατό με την εσωτερική αγορά, επειδή συνεπάγεται τη χορήγηση μελλοντικού παράνομου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

87 Εν προκειμένω, τούτο θα σήμαινε ότι η προσωρινή κρίση στην οποία κατέληξε ο δικαστής με την πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, όσον αφορά τη λύση της συμβάσεως του 1960, δεν μπορούσε να άρει οριστικά την αβεβαιότητα ως προς τη νομική φύση και τις συνέπειες της εφαρμογής του προτιμησιακού τιμολογίου μετά τη λήξη της αρχικής ισχύος του και ότι η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων θα έπρεπε να υποβληθεί στον προβλεπόμενο από το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ προηγούμενο έλεγχο.

88 Κατά την Επιτροπή και τη ΔΕΗ, το γεγονός ότι η νέα ενίσχυση έχει θεσπιστεί με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων του εθνικού δικαστή δεν ασκεί επιρροή όσον αφορά την εκτίμηση της συμβατότητας της ενισχύσεως αυτής με την εσωτερική αγορά.

89 Κατά την Επιτροπή, το αντίθετο συμπέρασμα θα ισοδυναμούσε με υποκειμενική ερμηνεία της έννοιας της «ενισχύσεως», ανάλογα με το κρατικό όργανο το οποίο θεσπίζει το μέτρο που συνιστά την ενίσχυση, και, ως εκ τούτου, θα ήταν αντίθετη στη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως δε στην απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, France Télécom κατά Επιτροπής (C-81/10 P, EU:C:2011:811, σκέψη 17 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), με την οποία κρίθηκε ότι η έννοια της «κρατικής ενισχύσεως» έχει νομικό χαρακτήρα και πρέπει να ερμηνεύεται βάσει αντικειμενικών στοιχείων και σε συνάρτηση με τα αποτελέσματά της.

90 Η Επιτροπή προβάλλει περαιτέρω ότι το επιχείρημα της ΔΕΗ κατά το οποίο εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο, στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, να κοινοποιήσει στην Επιτροπή και να υποβάλει στον προληπτικό έλεγχό της κάθε μέτρο που αποτελεί νέα ενίσχυση ή τροποποιεί υφιστάμενη ενίσχυση επιβεβαιώνεται από την απόφαση της 18ης Ιουλίου 2007, Lucchini (C-119/05, EU:C:2007:434, σκέψεις 59 έως 63), από την οποία συνάγεται ότι, λόγω της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Επιτροπής και της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, το εθνικό δικαστήριο υποχρεούται να μην εφαρμόζει διάταξη της εθνικής νομοθεσίας, οσάκις η εφαρμογή της διατάξεως αυτής εμποδίζει την ανάκτηση της κρατικής ενισχύσεως.

91 Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι, κατά το σημείο 58 της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων από τα εθνικά δικαστήρια (ΕΕ 2009, C 85, σ. 1), όταν υπάρχει κίνδυνος εκταμιεύσεως παράνομης ενισχύσεως ενώ εκκρεμεί διαδικασία ενώπιον

εθνικού δικαστηρίου, μπορεί να καταστεί απαραίτητο να διατάξει το εθνικό δικαστήριο ασφαλιστικά μέτρα, προκειμένου να αποτρέψει, όπως υποχρεούται, την παράβαση του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, απαγορεύοντας την παράνομη εκταμίευση μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί της ουσίας της υποθέσεως. Βάσει των προεκτεθέντων, η Επιτροπή θεωρεί απολύτως εύλογο ότι δεν νοείται θέσπιση τέτοιας ενισχύσεως από εθνικό δικαστήριο.

92 Η Αλουμίνιον φρονεί ότι το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως στηρίζεται σε παρανόηση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και είναι, ως εκ τούτου, απορριπτέο.

93 Η Αλουμίνιον υποστηρίζει ότι, με τη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στην πραγματικότητα, ότι η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων δεν είχε ως συνέπεια τη χορήγηση νέου πλεονεκτήματος, διακρινόμενου από την υφιστάμενη ενίσχυση. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν απέκλεισε την περίπτωση να χορηγηθεί κρατική ενίσχυση μέσω αποφάσεως εθνικού δικαστηρίου, διά της οποίας παρέχεται νέο πλεονέκτημα, διακρινόμενο από υφιστάμενη ενίσχυση, αλλά διαπίστωσε απλώς ότι η περίπτωση αυτή δεν συντρέχει εν προκειμένω.

94 Σε κάθε περίπτωση, η Αλουμίνιον προβάλλει, αφενός, ότι η σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως παρατίθεται επαλλήλως, καθώς επιβεβαιώνει εξ αντιδιαστολής τον συλλογισμό που αναπτύσσεται με τις σκέψεις 55 έως 57 της εν λόγω αποφάσεως και, αφετέρου, ότι η εκτίμηση, από το Γενικό Δικαστήριο, του περιεχομένου της πρώτης αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων συνιστά εκτίμηση πραγματικών περιστατικών και δεν εμπίπτει στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

95 Υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι, κατά πάγια νομολογία, η εφαρμογή του συστήματος ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων εναπόκειται, αφενός, στην Επιτροπή και, αφετέρου, στα εθνικά δικαστήρια, που επιτελούν αυτοτελείς αλλά και αλληλοσυμπληρούμενους ρόλους (αποφάσεις της 9ης Αυγούστου 1994, Namur-Les assurances du crédit, C-44/93, EU:C:1994:311, σκέψη 14, της 21ης Νοεμβρίου 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 19ης Μαρτίου 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, σκέψη 36).

96 Συγκεκριμένα, τα εθνικά δικαστήρια δεν είναι αρμόδια να αποφαίνονται επί του αν μια κρατική ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά, δεδομένου ότι ο έλεγχος αυτός εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, σκέψη 27, της 18ης Ιουλίου 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 19ης Μαρτίου 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, σκέψη 37).

97 Αντιθέτως, τα εθνικά δικαστήρια μεριμνούν για τη διασφάλιση, μέχρι την τελική απόφαση της Επιτροπής, των δικαιωμάτων των υποκειμένων δικαίου, σε περίπτωση παραβάσεως, από τις κρατικές αρχές, της απαγορεύσεως του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ (αποφάσεις της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, της 18ης Ιουλίου 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, σκέψη 39, καθώς και της 21ης Νοεμβρίου 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, σκέψη 28).

98 Στο πλαίσιο αυτό, τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να επιλαμβάνονται διαφορών στο πλαίσιο των οποίων υποχρεούνται να ερμηνεύσουν και να εφαρμόσουν την έννοια της «κρατικής ενισχύσεως» του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, προκειμένου ιδίως να κρίνουν αν ένα κρατικό μέτρο που ελήφθη χωρίς να τηρηθεί η διαδικασία προηγουμένου ελέγχου του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ έπρεπε να είχε υποβληθεί στη διαδικασία αυτή (αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2007, Lucchini, C-119/05, EU:C:2007:434, σκέψη 50 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 18ης Ιουλίου 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, σκέψη 38).

99 Αν τα εθνικά δικαστήρια διαπιστώσουν ότι το επίμαχο μέτρο έπρεπε πράγματι να κοινοποιηθεί προηγουμένως στην Επιτροπή, οφείλουν να εξακριβώσουν αν το οικείο κράτος μέλος συμμορφώθηκε με την υποχρέωση αυτή και, σε αντίθετη περίπτωση, να κηρύξουν το μέτρο αυτό παράνομο (απόφαση της 19ης Μαρτίου 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, σκέψη 68).

100 Συγκεκριμένα, τα εν λόγω δικαστήρια είναι υποχρεωμένα να διασφαλίζουν την επέλευση, κατά το εσωτερικό δίκαιο, όλων των εννόμων συνεπειών της παραβάσεως του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, όσον αφορά τόσο το κύρος των πράξεων που συνεπάγονται εκτέλεση των μέτρων ενισχύσεως όσο και την ανάκτηση των χρηματοοικονομικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν κατά παράβαση της διατάξεως αυτής (απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

101 Τα εθνικά δικαστήρια είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, να διατάσσουν ασφαλιστικά μέτρα, προς αποφυγή της νοθεύσεως του ανταγωνισμού εξαιτίας της χορηγήσεως ενισχύσεως κατά παράβαση της υποχρεώσεως αναστολής του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ (βλ., αποφάσεις της 21ης Νοεμβρίου 1991, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires και Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, C-354/90, EU:C:1991:440, σκέψη 11, της 11ης Ιουλίου 1996, SFEI κ.λπ., C-39/94, EU:C:1996:285, σκέψεις 39, 40 και 53, καθώς και της 21ης Νοεμβρίου 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, σκέψη 34). Συγκεκριμένα, όπως προβλέπεται στο σημείο 58 της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων από τα εθνικά δικαστήρια (ΕΕ 2009, C 85, σ. 1), όταν υπάρχει κίνδυνος εκταμιεύσεως παράνομης ενισχύσεως ενώ εκκρεμεί διαδικασία ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, μπορεί να καταστεί απαραίτητο να διατάξει το εθνικό δικαστήριο ασφαλιστικά μέτρα, προκειμένου να αποτρέψει την παράνομη εκταμίευση μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί της ουσίας της υποθέσεως.

102 Υπό το πρίσμα των εκτιμήσεων αυτών, πρέπει να εξεταστεί το βάσιμο του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, με το οποίο η ΔΕΗ αμφισβητεί την κρίση που διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι μια απόφαση ασφαλιστικών μέτρων εθνικού δικαστηρίου δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια τη χορήγηση κρατικής ενισχύσεως.

103 Επισημαίνεται, συναφώς, ότι, με τη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, εάν γινόταν δεκτό ότι η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων συνιστά θέσπιση ή τροποποίηση ενισχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, «το εθνικό δικαστήριο που αποφασίζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων επί διαφοράς με αντικείμενο σύμβαση, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, θα ήταν υποχρεωμένο, εκ των πραγμάτων και εκ του νόμου, να κοινοποιήσει στην Επιτροπή και να υποβάλει στον προληπτικό της έλεγχο όχι μόνον τις νέες ενισχύσεις ή τις τροποποιήσεις ενισχύσεων υπέρ επιχειρήσεως που επωφελείται από υφιστάμενη ενίσχυση, αλλά και κάθε μέτρο το οποίο επηρεάζει την ερμηνεία και την εκτέλεση της ως άνω συμβάσεως και έχει, ενδεχομένως, συνέπειες όσον αφορά τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, τον ανταγωνισμό ή απλώς τη διάρκεια ισχύος, επί ορισμένο χρονικό διάστημα, ενισχύσεων οι οποίες εξακολουθούν καταρχήν να υφίστανται, και μάλιστα χωρίς η Επιτροπή να έχει εκδώσει απόφαση εγκρίσεως των ενισχύσεων αυτών ή χαρακτηρισμού τους ως μη συμβατών με τη Συνθήκη».

104 Επομένως, με τη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαχώρισε «τις νέες ενισχύσεις ή τις τροποποιήσεις ενισχύσεων» από τα μέτρα που επηρεάζουν την ερμηνεία και την εκτέλεση συμβάσεως την οποία η Επιτροπή έχει εγκρίνει ως κρατική ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά, δηλαδή μέτρα όπως είναι η πρώτη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, και αποφάνθηκε ότι το εθνικό δικαστήριο που αποφασίζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν υπέχει τις υποχρεώσεις που εν γένει υπέχουν τα εθνικά δικαστήρια από τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ.

105 Υπενθυμίζεται, όμως, ότι η εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης θεμελιώνεται στην υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας μεταξύ, αφενός, των εθνικών δικαστηρίων και, αφετέρου, της Επιτροπής και των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης, στο πλαίσιο της οποίας έκαστο ενεργεί

σύμφωνα με την αποστολή που του έχει ανατεθεί από τη Συνθήκη ΛΕΕ. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να διατάσσουν όλα τα γενικά ή ειδικά μέτρα που είναι κατάλληλα για να διασφαλιστεί η εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης και να απέχουν από μέτρα ικανά να θέσουν σε κίνδυνο την επίτευξη των σκοπών της Συνθήκης, όπως προκύπτει από το άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ. Ως εκ τούτου, τα εθνικά δικαστήρια πρέπει, ειδικότερα, να απέχουν από την έκδοση αποφάσεων που αντιστρατεύονται απόφαση της Επιτροπής (απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, σκέψη 34).

106 Επιπλέον, με τις σκέψεις 46 και 47 της αποφάσεως της 18ης Ιουλίου 2013, P (C-6/12, EU:C:2013:525), το Δικαστήριο έκρινε ότι εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια να ελέγχουν εάν έχουν τροποποιηθεί οι κανόνες εφαρμογής ενός καθεστώτος ενισχύσεων και εάν, εφόσον αποδειχθεί ότι οι τροποποιήσεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση της εκτάσεως εφαρμογής του καθεστώτος αυτού, θα ήταν ενδεχομένως αναγκαίο να γίνει δεκτό ότι πρόκειται περί νέας ενισχύσεως, με συνέπεια να καθίσταται εφαρμοστέα η διαδικασία κοινοποιήσεως του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

107 Διαπιστώνεται, συνεπώς, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθώς έκρινε, με τη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι εφόσον το εθνικό δικαστήριο που επιλαμβάνεται διαφοράς με αντικείμενο σύμβαση αποφασίζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν υποχρεούται να κοινοποιήσει στην Επιτροπή, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, «κάθε μέτρο το οποίο επηρεάζει την ερμηνεία και την εκτέλεση της ως άνω συμβάσεως και έχει, ενδεχομένως, συνέπειες όσον αφορά τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, τον ανταγωνισμό ή απλώς τη διάρκεια ισχύος, επί ορισμένο χρονικό διάστημα, ενισχύσεων οι οποίες εξακολουθούν καταρχήν να υφίστανται».

108 Πράγματι, η αναγνώριση στα εθνικά δικαστήρια που αποφασίζουν με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων της ευχέρειας να μην τηρούν τις υποχρεώσεις που υπέχουν στο πλαίσιο του επιβαλλόμενου από τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων θα συνιστούσε υπέρβαση των ορίων της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων αυτών, ορίων που έχουν τεθεί προς διασφάλιση της τηρήσεως του δικαίου της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων, καθώς και παραβίαση της υπομνησθείσας στη σκέψη 105 της παρούσας αποφάσεως υποχρεώσεως καλόπιστης συνεργασίας με τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, με συνέπεια να πλήττεται αναμφισβήτητα η πρακτική αποτελεσματικότητα των διατάξεων των άρθρων αυτών.

109 Ως εκ τούτου, το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να γίνει δεκτό.

110 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να γίνει δεκτός στο σύνολό του, η δε αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί, χωρίς να είναι απαραίτητο να εξεταστούν οι λοιποί λόγοι αναιρέσεως.

Επί της αναπομπής της υποθέσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

111 Σύμφωνα με το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο δύναται, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, είτε να αποφανθεί το ίδιο οριστικώς επί της διαφοράς, όταν αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο.

112 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε έναν μόνον εκ των λόγων που προέβαλαν οι διάδικοι, το Δικαστήριο φρονεί ότι η υπό κρίση διαφορά δεν είναι ώριμη προς εκδίκαση. Συνεπώς, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

113 Δεδομένης της αναπομπής της υποθέσεως στο Γενικό Δικαστήριο, το Δικαστήριο επιφυλάσσεται ως προς τα σχετικά με την παρούσα αναιρετική διαδικασία δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δέκατο τμήμα) αποφασίζει:

1) Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 8ης Οκτωβρίου 2014, Αλουμίνιον κατά Επιτροπής (T-542/11, EU:T:2014:859).

2) Αναπέμπει την υπόθεση T-542/11 ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)